Europees Parlement
2024-2029

Commissie economische en monetaire zaken

2024/2053(INI)

17.03.2025

ONTWERPVERSLAG

over de financiële activiteiten van de Europese Investeringsbank – jaarverslag 2024
(2024/2053(INI))

Commissie economische en monetaire zaken

Rapporteur: Francisco Assis

INHOUD

Blz.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT 3

TOELICHTING 10

BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN 11

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de financiële activiteiten van de Europese Investeringsbank – jaarverslag 2024 (2024/2053(INI))

Het Europees Parlement,

– gezien de artikelen 2 en 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie,

– gezien de artikelen 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 en 309 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en Protocol nr. 5 betreffende de statuten van de Europese Investeringsbank (EIB),

– gezien de artikelen 41 tot en met 43 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie,

– gezien het activiteitenverslag 2024 van de EIB-groep van 30 januari 2025 getiteld "Priorities for prosperity",

– gezien het investeringsverslag 2024/2025 van de EIB van 5 maart 2025 getiteld "Innovation, integration and simplification in Europe",

– gezien de strategische routekaart 2024-2027 van de EIB-groep, gepubliceerd op 21 juni 2024,

– gezien het operationeel plan 2024-2026 van de EIB-groep van 9 februari 2024 en het operationeel plan 2025-2027 van de EIB-groep van 30 januari 2025,

– gezien Besluit (EU) 2025/504 van de Raad van 11 maart 2025 tot wijziging van Protocol nr. 5 betreffende de statuten van de Europese Investeringsbank[1],

– gezien de brief van EIB-president Nadia Calviño aan de EU-leiders van 4 maart 2025,

– gezien het verslag van 9 september 2024 van Mario Draghi over de toekomst van het Europese concurrentievermogen,

– gezien het verslag van 17 april 2024 van Enrico Letta getiteld "Much more than a market",

– gezien het verslag van Christian Noyer van 25 april 2024 getiteld "Developing European capital markets to finance the future",

– gezien het verslag van 30 oktober 2024 van Sauli Niinistö getiteld "Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness",

– gezien de oriënterende nota 2021-2027 van de EIB over cohesie, gepubliceerd op 13 oktober 2021,

[1] PB L, 2025/504, 14.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/504/oj.

– gezien het derde jaarverslag van de EIB over de activiteiten van de EIB-groep in EU-cohesieregio's, gepubliceerd op 15 juli 2024,

– gezien Verordening (EU) 2021/523 van het Europees Parlement en de Raad van 24 maart 2021 tot vaststelling van het InvestEU-programma en tot wijziging van Verordening (EU) 2015/1017[2],

– gezien Verordening (EU) 2024/795 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot oprichting van het platform voor strategische technologieën voor Europa[3],

– gezien Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit[4],

– gezien Verordening (EU) 2021/1056 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 tot oprichting van het Fonds voor een rechtvaardige transitie[5],

– gezien Verordening (EU) 2021/1229 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juli 2021 betreffende de leenfaciliteit voor de publieke sector uit hoofde van het mechanisme voor een rechtvaardige transitie[6],

– Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld, tot wijziging en intrekking van Besluit nr. 466/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG, Euratom) nr. 480/2009 van de Raad[7],

– Gezien het voorstel van de Commissie voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2025 tot wijziging van Verordeningen (EU) 2015/1017, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695 en (EU) 2021/1153 wat betreft het vergroten van de doeltreffendheid van de EU-garantie uit hoofde van Verordening (EU) 2021/523 en het vereenvoudigen van de rapportageverplichtingen (COM(2025)0084),

– gezien de mededeling van de Commissie van 29 januari 2025 getiteld "Het EU-kompas voor concurrentievermogen" (COM(2025)0030),

– gezien de mededeling van de Commissie van 11 februari 2025 getiteld "Werkprogramma van de Commissie 2025" (COM(2025)0045),

– gezien de mededeling van de Commissie van 12 februari 2025 getiteld "De weg naar het volgende meerjarig financieel kader" (COM(2025)0046),

[2] PB L 107 van 26.3.2021, blz. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.
[3] PB L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.
[4] PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.
[5] PB L 231 van 30.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.
[6] PB L 274 van 30.7.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj.
[7] PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

– gezien de mededeling van de Commissie van 26 februari 2025 getiteld “De Clean Industrial Deal: Een gezamenlijke routekaart voor concurrentievermogen en decarbonisatie” (COM(2025)0085),

– gezien het voortgangsverslag 2023 over de routekaart voor het klimaat van de EIB-groep, gepubliceerd op 25 juli 2024,

– gezien de Europese pijler van sociale rechten,

– gezien het persbericht van de EIB van 6 maart 2025 getiteld “European Commission and EIB group lay foundations for a new pan-European investment platform for affordable and sustainable housing”,

– gezien het document over de bevindingen uit de analyse door de EIB-groep en na de vergadering met belanghebbenden, dat op 18 juli 2024 tijdens de EIB-studiedag over huisvesting werd gepresenteerd,

– gezien de mededeling van de Commissie van 26 februari 2025 getiteld “Actieplan voor betaalbare energie – De werkelijke waarde van onze energie-unie ontsluiten om betaalbare, efficiënte en schone energie voor alle Europeanen te waarborgen” (COM(2025)0079),

– gezien het actieplan van de EIB-groep voor de veiligheids- en defensie-industrie, dat tijdens de zitting van de Raad Economische en Financiële Zaken op 12 april 2024 in Luxemburg is gepresenteerd,

– gezien de bijgewerkte EIB-lijst van in aanmerking komende projecten, uitgesloten activiteiten en uitgesloten sectoren van 14 juli 2022,

– gezien de persverklaring van de voorzitter van de Commissie Ursula von der Leyen van 4 maart 2025 over het defensiepakket (het ReArm Europe-plan),

– gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 1 december 2021, getiteld “De Global Gateway” (JOIN(2021)0030),

– gezien het verslag van de EIB voor 2023-2024 over de wereldwijde impact, gepubliceerd op 13 juni 2024,

– gezien de driepartijenovereenkomst tussen de Europese Commissie, de Europese Rekenkamer en de Europese Investeringsbank, die op 11 november 2021 werd ondertekend,

– gezien het reglement bij de klachtenregeling van de EIB-groep, gepubliceerd op 13 november 2018,

– gezien het document getiteld “Diversity, Equity and Inclusion at the EIB Group” van 14 oktober 2024,

– gezien de studie van de Onderzoeksdienst van het Europees Parlement getiteld “Increasing European added value in an age of global challenges – Mapping the cost of non-Europe (2022-2032)”, gepubliceerd in februari 2023,

– gezien artikel 55 van zijn Reglement,

– gezien het advies van de Begrotingscommissie,

– gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken (A10-0000/2025),

A. overwegende dat de EIB-groep een balanstotaal heeft van bijna 600 miljard EUR;

B. overwegende dat de EIB, die volledig in handen is van de lidstaten, tot taak heeft bij te dragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de EU;

C. overwegende dat de EIB aangeeft in 2024 voor een recordbedrag van in totaal 88,8 miljard EUR te hebben geïnvesteerd, waarvan 50,7 miljard EUR aan klimaat en milieu werd besteed; overwegende dat de totale investeringen van de EIB in 2025 naar verwachting zullen stijgen tot 95 miljard EUR;

Algemene opmerkingen

1. is ingenomen met de strategische prioriteiten van de EIB voor 2024-2027, die aansluiten bij de politieke prioriteiten van de EU met betrekking tot onder meer concurrentievermogen, de groene en de digitale transitie, regionale cohesie, sociale infrastructuur zoals huisvesting, onderwijs en gezondheid, alsook veiligheid en defensie;

2. herhaalt zijn krachtige oproep aan de EIB om een nog grotere rol te spelen bij het dichten van de investeringskloof in Europa; verzoekt de Commissie en de EIB het potentieel van de EIB ten volle te benutten; dringt er bij de lidstaten op aan om hiervoor voldoende financiële middelen ter beschikking te stellen; herinnert eraan dat de nieuwe Commissie zich ten doel heeft gesteld een “investeringscommissie” te zijn;

3. benadrukt dat de “triple A”-rating van de EIB een belangrijke troef is; onderstreept dat de EIB haar rating deels te danken heeft aan het feit dat zij zich aan de beleidsdoelstellingen van de EU heeft aangepast, met name door een “klimaatbank”[89] te worden;

4. is van mening dat de bestaande processen en mandaten van de EIB vereenvoudigd, geoptimaliseerd en geconsolideerd moeten worden en dat toekomstige processen en mandaten eenvoudig en optimaal van opzet moeten zijn, en dat daarbij zoveel mogelijk gestreefd moet worden naar synergieën, doeltreffendheid en efficiëntie;

De investeringskloof dichten en het concurrentievermogen bevorderen

5. benadrukt de belangrijke rol die de EIB-groep als pan-Europese investeringsinstelling speelt door zowel publieke als particuliere financiering voor EU-prioriteiten te mobiliseren en de lidstaten te ondersteunen bij de financiering van essentiële en strategische investeringen;

[8] https://www.eib.org/en/investor-relations/index.
[9] https://www.eib.org/files/fi/external/2025-02-10_Ratings_EIB.pdf, blz. 3.

6. wijst er nogmaals op dat de activiteiten van de EIB van nature beperkt zijn en dat de EIB slechts een ondersteunende rol kan spelen bij het dichten van de aanzienlijke investeringskloof; herhaalt dat een meer geïntegreerde economische en monetaire unie en een solidere economische architectuur de activiteiten van de EIB ten goede zouden komen; pleit daarom voor snelle en wezenlijke vooruitgang met betrekking tot de kapitaalmarktenunie en de voltooiing van de bankenunie, alsook voor de invoering van permanente investeringsinstrumenten en -regelingen op EU-niveau;

7. verzoekt de Commissie en de EIB-groep meer inspanningen te leveren om spaargeld te mobiliseren voor productieve investeringen, innovatie aan te moedigen gedurende de hele levenscyclus van bedrijven, onder meer door de financiering van risicovolle aandelen en durfkapitaal voor scale-ups te stimuleren, en het leiderschap van de EU op het gebied van groene en digitale obligaties te versterken;

8. benadrukt dat risicobeperkende financieringsinstrumenten en begrotingsgaranties krachtige instrumenten zijn gebleken; uit zijn bezorgdheid over het feit dat, volgens de tussentijdse evaluatie van het InvestEU-programma, zonder verhoging van de begroting de middelen voor veel financiële producten eind 2025 uitgeput kunnen raken;

De digitale transitie bevorderen

9. verzoekt de EIB de financiering van de open strategische autonomie van de EU op digitaal gebied te versterken en Europese digitale infrastructuur, nieuwe en disruptieve technologieën en onderzoek te bevorderen;

10. steunt de EIB in haar streven om het European Tech Champions Initiative uit te breiden teneinde particulier kapitaal aan te trekken voor het opschalen van innovatieve start-ups tot succesvolle wereldspelers;

De rol van de EIB als klimaatbank van de EU bestendigen

11. is ingenomen met de rol van de EIB als klimaatbank en met het feit dat deze is afgestemd op het EU-kader voor duurzame financiering, onder meer door de taxonomiecriteria over te nemen; wijst erop dat alle geldstromen van de EIB volledig in overeenstemming moeten zijn met de EU-doelstelling van klimaatneutraliteit in 2050 en de klimaatdoelstellingen van de EU voor 2030;

12. is verheugd over de investeringen van de EIB in klimaat en milieu, met een totaal van 50,7 miljard EUR in 2024, waarmee het streefdoel om ten minste 50 % van de totale financiering aan klimaatactie en milieuduurzaamheid te besteden, werd overtroffen;

13. verwelkomt de investeringen van de EIB in hernieuwbare energie, energie-efficiëntie en elektriciteitsnetten en -opslag, zoals haar steun voor REPowerEU;

14. benadrukt dat er meer moet worden geïnvesteerd in klimaatadaptatie en -bestendigheid; is voorstander van verder onderzoek en verdere ontwikkeling, ook op het gebied van innovatieve technologieën, om klimaatparaatheid te bevorderen;

De uitdagingen op het gebied van sociale infrastructuur, cohesiebeleid en huisvesting aanpakken

15. is ingenomen met de belangrijkste strategische prioriteiten van de EIB ter versterking van de sociale infrastructuur van Europa en van een modern cohesiebeleid voor inclusieve en duurzame groei in heel Europa;

16. verzoekt de EIB om, in overeenstemming met het Draghi-verslag, meer te investeren in onderwijs, opleiding, bij- en omscholing, alsmede in gezondheid;

17. is verheugd over de toezegging van de EIB om het dubbele marktfalen in de huisvestingssector aan te pakken, te weten het ontoereikende aanbod van fatsoenlijke, veilige en energie-efficiënte huisvesting, evenals het onvermogen van de markt om de kloof op het gebied van energie-efficiëntie te dichten;

18. is ingenomen met het actieplan van de EIB voor betaalbare en duurzame huisvesting, in het kader waarvan de komende twee jaar investeringen van in totaal 10 miljard EUR zijn gepland; vestigt de aandacht op de bevindingen uit de analyse door de EIB-groep en na de vergadering met belanghebbenden, waaruit bleek dat er naar schatting 300 tot 400 miljard EUR aan investeringen nodig is om 1,5 miljoen nieuwe wooneenheden te bouwen en er nog eens 5 miljoen per jaar te renoveren;

Vrede, veiligheid en defensie financieren

19. is ingenomen met de proactieve aanpak van de EIB op het gebied van veiligheid en defensie; benadrukt dat de investeringen in deze sector zijn verdubbeld tot 1 miljard EUR in 2024 en dat deze in het plan van de EIB voor 2025 opnieuw zullen worden verdubbeld tot een recordbedrag van 2 miljard EUR; benadrukt dat de op solidariteit gebaseerde financiering op Europees niveau van essentieel belang is om aan de aanzienlijke financieringsbehoeften van de lidstaten te voldoen;

20. verwelkomt het plan van de EIB om haar operationele kader te herzien en een specifieke, transversale beleidsdoelstelling vast te stellen om vrede en veiligheid in Europa te versterken, in het kader van een ambitieus plan voor de toewijzing van financiële middelen en kapitaal[10];

21. waarschuwt dat er bij elke aanpassing van de subsidiabiliteitscriteria of financiering van de EIB-groep aan nieuwe prioriteiten voor gezorgd moet worden dat de financiële positie van de groep gevrijwaard blijft en dat de doeltreffende financiering van andere strategische prioriteiten van de EU gewaarborgd is;

De rol van de EIB in het nabuurschapsbeleid en de Global Gateway

22. is ingenomen met de essentiële steun van de EIB aan Oekraïne in het licht van de grootschalige, illegale aanvalsoorlog van Rusland; dringt aan op een verhoging van de EU-begrotingsgaranties, zodat de EIB haar activiteiten in de publieke en particuliere sector in Oekraïne kan voortzetten en versterken;

23. is tevreden over de rol van de EIB in de Global Gateway, die van cruciaal belang is voor de positie van Europa in de wereld en voor het bevorderen van het op regels gebaseerde

[10] Brief van EIB-president Nadia Calviño aan de EU-leiders van 4 maart 2025.

multilaterale stelsel, duurzame ontwikkeling, democratie, mensenrechten en de rechtsstaat;

Governance: verantwoordingsplicht en transparantie

24. benadrukt dat de groeiende rol van de EIB gepaard moet gaan met meer democratische verantwoordingsplicht en transparantie; herhaalt zijn oproep tot het sluiten van een interinstitutioneel akkoord tussen het Parlement en de EIB;

25. is ingenomen met het kader voor de erkenning van vakbonden bij de EIB uit 2024;

26. is verheugd over de beginselen van de EIB inzake diversiteit, gelijkheid en inclusie, waaronder de doelstelling dat tegen eind 2026 ten minste 40 % van de leidinggevende functies door vrouwen moet worden bekleed;

27. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

TOELICHTING

In het verslag wordt met instemming kennis genomen van de strategische prioriteiten van de EIB voor 2024-2027, die nauw aansluiten bij de belangrijkste politieke doelstellingen van de EU, waaruit blijkt dat de bank bereid is zich aan te passen aan het veranderende beleid en tegelijkertijd vasthoudt aan haar langetermijndoelstellingen.

Gezien de vele interne uitdagingen, de noodzaak van toekomstige investeringen en de toenemende geopolitieke spanningen wordt er bij de EIB op aangedrongen om een grotere rol te spelen bij het voldoen aan de investeringsbehoeften van Europa en het financieren van gemeenschappelijke EU-prioriteiten. De EIB-groep is een belangrijke speler voor het mobiliseren van particuliere en publieke investeringen in heel Europa en het is van essentieel belang om het potentieel van de bank voor het aantrekken van investeringen optimaal te benutten. Het mandaat en de financiële capaciteit van de groep zijn echter duidelijk afgebakend en hij kan slechts een ondersteunende rol spelen bij het dichten van de aanzienlijke investeringskloof in Europa. Om een maximaal effect te bereiken, is bredere structurele en financiële ondersteuning nodig in het kader van een meer geïntegreerde economische en monetaire unie (EMU) en een solidere economische architectuur. Met de voltooiing van de kapitaalmarktenunie en de bankenunie, evenals de invoering van permanente investeringsinstrumenten en -regelingen op EU-niveau, zou een robuuster kader worden gecreëerd om Europa beter in staat te stellen op doeltreffende en duurzame wijze investeringen aan te trekken, en de investeringskloof in de hele EU te helpen dichten. Zowel de lidstaten als de Commissie moeten hun inspanningen opvoeren om dit te bereiken.

In het jaarverslag van dit jaar staan de volgende belangrijke onderwerpen centraal: de investeringskloof dichten en het concurrentievermogen bevorderen; de digitale transitie bevorderen; de rol van de EIB als klimaatbank van de EU bestendigen; de uitdagingen op het gebied van sociale infrastructuur, cohesiebeleid en huisvesting aanpakken; vrede, veiligheid en defensie financieren; en de rol van de EIB in het nabuurschapsbeleid en de Global Gateway. Bovendien wordt in het verslag een standpunt ingenomen over de governance van de EIB en opnieuw opgeroepen tot het sluiten van een interinstitutioneel akkoord tussen het Parlement en de EIB.

BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur bij de opstelling van het ontwerpverslag input te hebben ontvangen van de volgende entiteiten of personen:

Entiteit en/of persoon
European Commission
European Economic and Social Committee
European Investment Bank
The European Federation for Public, Cooperative and Social Housing (Housing Europe)

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.

Wanneer natuurlijke personen in de lijst worden geïdentificeerd aan de hand van hun naam en/of functie verklaart de rapporteur aan de betrokken natuurlijke personen privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do) te hebben verstrekt waarin de toepasselijke voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de hiermee verbonden rechten worden toegelicht.